

Nyhedsbrev oktober 2008

Generel introduktion til beskyttelse af designs

Dette er det første nyhedsbrev af en række kvartalsvise nyhedsbreve som udarbejdes af Gorrissen Federspiel Kierkegaard som led i samarbejdet med Danish Design Association.

Vi tilstræber at informere om juridiske nyheder, som er aktuelle og relevante for designere.

I de første nyhedsbreve vil vi imidlertid give en generel introduktion til de regler, som regulerer beskyttelsen af design i Danmark og EU.

Varemærkeloven (beskyttelse af logoer), Markedsføringsloven (beskyttelse af industrielt design og logoer), Ophavsretsloven (beskyttelse af industrielt og grafisk design), Patentloven (beskyttelse af tekniske opfindelser), Brugsmodelloven (beskyttelse af tekniske opfindelser), Forordning nr. 6/2002 om EU-design (beskyttelse af grafisk og industrielt design) og Designloven (beskyttelse af industrielt design) er de relevante love, som kan yde designeres frembringelser beskyttelse mod andres udnyttelse eller efterligning.

I dette og det kommende nyhedsbrev, vil vi se nærmere på beskyttelsen efter Designloven, og kort omtale Forordning nr. 6/2002 om EU-design, der har en naturlig sammenhæng med Designloven:

Retsgrundlag – efter hvilke regler kan design beskyttes?

I Danmark reguleres beskyttelsen af registrerede designs i Designloven, der trådte i kraft den 1. oktober 2001. Dette skete i medfør af et EU-direktiv, som har medført, at de designretlige regler er ens i de fleste EU-lande.

Udover beskyttelse som et registreret design er der desuden mulighed for, at et design beskyttes uden registrering som et såkaldt uregistreret EU-design i medfør af forordning nr. 6/2002 om EU-design. Som det fremgår nedenfor, er beskyttelsen imidlertid begrænset til slaviske kopier og gælder alene i 3 år fra offentliggørelsen af designet.

På EU-retligt plan trådte Forordningen om et fælles EU-designsystem i kraft den 6. marts 2002, hvorefter reglerne i Danmark (Designloven) og andre EU-lande er harmoniseret.

Hvad er et design i Designlovens forstand, og hvad kan designbeskyttes?

Begrebet "design" er i Designloven defineret som et produkts, eller en del af et produkts, udseende, som er bestemt af de særlige træk ved selve produktet eller dets udsmykning, navnlig for så vidt angår linjer,

konturer, farver, form, struktur eller materiale.

Designretten omhandler således industrifrembringelsers ydre fremtoning, form og udstyr, men ikke et produkts tekniske funktion. Det er med andre ord produktets formgivning og udseende, der kan beskyttes.

Man kan ved designretlig beskyttelse opnå beskyttelse af produkter, som er udformet på en ny og særegen måde, eksempelvis brugsgenstande, men også nye former for udsmykning af produkter, eksempelvis nye mønstre mv. kan beskyttes. Også dele, der er bestemt til at blive samlet til et sammensat produkt (reservedele), emballage, udstyr, grafiske symboler og typografiske skrifttyper, men ikke edb-programmer, er eksempler som er mulige at designbeskytte. Også webdesign og ikoner på skærbilleder kan designbeskyttes.

Smag, lyd, dufte eller en overflade, som alene kan føles, kan derimod ikke være genstand for designbeskyttelse, idet alene *det visuelle* kan designbeskyttes.

For så vidt angår beskyttelsen af en del af et produkts udseende, skal det bemærkes, at dette er muligt, selv om delen ikke udgør en selvstændig vare. Det er således muligt eksempelvis at designbeskytte foden af et bordben, det indvendige af en kuffert mv., blot det som ønskes designbeskyttet, fremgår af de afbildninger af designet, som skal indleveres i forbindelse med ansøgningen om registrering af det pågældende design.

Hvilke rettigheder giver designbeskyttelsen?

Designbeskyttelsen formål er at etablere en beskyttelse mod efterligninger eller misbrug af det af designeren skabte design. Ved en designbeskyttelse sikres rettighedshaveren en *eneret til enhver form for*

erhvervsmæssig udnyttelse af designet.

Er man indehaver af en designret, er man berettiget til at forbyde tredjemand at udnytte ethvert design, som ikke giver den informerede bruger et andet helhedsindtryk. Med andre ord skal tredjemands design have en ny og individuel karakter, for ikke at krænke den registrerede designret.

Indehaveren af en registreret designret er desuden berettiget til erstatning for det økonomiske tab, som tredjemands krænkelse af designretten har påført indehaveren af designretten samt eventuelt et vederlag svarende til størrelsen af den licens, som tredjemand skulle have betalt til indehaveren af designet, såfremt parterne frivilligt havde indgået aftale om tredjemands brug af designet.

Designretten kan påberåbes (er gældende) i indtil 25 år (designregistreringen skal fornyes hvert 5. år).

Retserhvervelsen – hvordan kan jeg få mit design beskyttet?

I Danmark foreligger der tre forskellige beskyttelsesformer for design i medfør af Designloven og Forordningen om EU-design:

1. Registrering i Danmark.

Beskyttelsen efter Designloven opnås ved registrering i Patent- og Varemærkestyrelsen.

Der er tale om en formel registrering, der blot fastslår ansøgningsdatoen, samt at der er tale om et registrerbart design.

2. Registrering i EU.

Registreringen sker ved OHIM, som er benævnelsen for Harmoniseringskontoret i Alicante i Spanien. Som i

Danmark er der også blot her tale om en formel registreringsakt.

3. Uregistreret designret.

Uregistrerede designrettigheder opnås ved at designet gøres offentligt tilgængeligt indenfor EU's område. Herved forstås tilfælde, hvor designet er blevet bekendtgjort, udstillet eller benyttet kommercielt eller på anden måde blevet kendt i Fællesskabet, således at fagkredsen med rimelighed kan have fået kendskab til designet som led i deres normale forretningsførelse. Det er ikke noget krav til rettens opståen, at der er sket udbredelse i hele Fællesskabet, hvorfor den relevante fagkreds kan være fagkredsen i en enkelt medlemsstat (eller dele heraf). Det er væsentligt at understrege, at til forskel fra et registreret design nyder en uregistreret designret alene beskyttelse mod *kopiering* og kun i 3 år fra designets offentliggørelse.

Afsluttende bemærkninger

Foruden at en registreret designret giver designeren en bredere beskyttelse og er gældende i indtil 25 år, medvirker en registreret designret til at skabe klarhed over, hvilket design det er designeren har skabt, og som designeren har rettigheder over – både i forhold til tredjemand, men også i forhold til designerens kunde.

Det er derfor både juridisk og kommercielt anbefalelsesværdigt at registrere sine rettigheder til et nyt design.

Vi vil i vores næste nyhedsbrev som en fortsættelse af den generelle introduktion til designretten komme nærmere ind på de to hovedkrav for at opnå en registreret designret: Nyhed og individuel karakter.

---oOo---

Eventuelle spørgsmål til ovenstående kan rettes til advokat Lasse A. Søndergaard Christensen på tlf. 86207500 eller e-mail lsc@gfklaw.dk.

